

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 392/2013-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. augusta 2013 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej obchodnou spoločnosťou F., s. r. o., B., v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. B. F., vedené pod sp. zn. Rvp 11177/2013, Rvp 11178/2013, Rvp 11179/2013, Rvp 11180/2013, Rvp 11229/2013 a sp. zn. Rvp 14894/2013 vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tiež porušenie čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Er/1030/2005 a jeho uznesením z 21. októbra 2011, v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Er/291/2006 a jeho uznesením z 22. februára 2012, v konaní vedenom po sp. zn. 7 Er/255/2005 a jeho uznesením z 31. októbra 2011 a v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er/837/2003 a jeho uznesením z 31. októbra 2011, v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 256/2008 a jeho uznesením zo 6. augusta 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Er 206/2009 a jeho uznesením zo 6. augusta 2012 a jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 7 CoE/16/2012 a jeho uznesením z 28. novembra 2012, v konaní

vedenom pod sp. zn. 7 CoE/36/2012 a jeho uznesením z 28. novembra 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoE/116/2012 a jeho uznesením z 18. decembra 2012 a v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoE/68/2012 a jeho uznesením z 18. decembra 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 1 CoE 199/2012 a jeho uznesením z 3. decembra 2012 a v konaní vedenom pod sp. zn. 7 CoE 64/2012 a jeho uznesením z 31. januára 2013 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 11177/2013, Rvp 11178/2013, Rvp 11179/2013, Rvp 11180/2013, Rvp 11229/2013 a sp. zn. Rvp 14894/2013 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. III. ÚS 392/2013.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 6. marca 2013 a 25. apríla 2013 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a tiež porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Er/1030/2005 a jeho uznesením z 21. októbra 2011, v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Er/291/2006 a jeho uznesením z 22. februára 2012, v konaní vedenom po sp. zn. 7 Er/255/2005 a jeho uznesením z 31. októbra 2011 a v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Er/837/2003 a jeho uznesením z 31. októbra 2011, v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Er 256/2008 a jeho uznesením zo 6. augusta 2012 a v konaní vedenom pod sp. zn.

7 Er 206/2009 a jeho uznesením zo 6. augusta 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenia okresného súdu“) a svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 CoE/16/2012 a jeho uznesením z 28. novembra 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 7 CoE/36/2012 a jeho uznesením z 28. novembra 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoE/116/2012 a jeho uznesením z 18. decembra 2012 a v konaní vedenom pod sp. zn. 2 CoE/68/2012 a jeho uznesením z 18. decembra 2012, v konaní vedenom pod sp. zn. 1 CoE 199/2012 a jeho uznesením z 3. decembra 2012 a v konaní vedenom pod sp. zn. 7 CoE 64/2012 a jeho uznesením z 31. januára 201 (ďalej aj „napadnuté uznesenia krajského súdu“).

Sťažovateľka v sťažnostiach formuluje výhrady proti právnym záverom vyplývajúcim z napadnutých uznesení okresného súdu a krajského súdu, ktoré považuje za nesprávne z hľadiska právneho posúdenia relevantných hmotnoprávných ustanovení príslušných právnych predpisov, a zároveň podáva vlastnú interpretáciu príslušných právnych predpisov aplikovateľných na tieto veci. Za relevantné pochybenie v postupe okresného súdu a krajského súdu sťažovateľka považuje predovšetkým skutočnosť, že o zastavení uvedených exekučných konaní bolo rozhodnuté bez toho, aby bolo predtým prerušené konanie, resp. rozhodnuté o návrhu sťažovateľky na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) z dôvodu potreby podania žiadosti Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) na rozhodnutie o predbežnej otázke podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Sťažovateľka tiež tvrdí, že v jej veci konajúce sudy nesprávne aplikovali ustanovenia smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

V doplneniach sťažností doručených ústavnému súdu 25. júla 2013 sťažovateľka poukazuje na rozsudok Súdného dvora vo veci Banif Plus Bank Zrt proti Csaba Cipani a spol. sp. zn. C-472/11 z 21. februára 2013, z ktorého má vyplývať, že čl. 6 ods. 1 a čl. 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý

konštatoval ex offo nekalú povahu zmluvnej podmienky, nemusí na to, aby mohol vyvodit' dôsledky tohto konštatovania, čakať, či spotrebiteľ informovaný o svojich právach navrhne, aby uvedená podmienka bola zrušená, avšak zásada kontradiktórnosti vo všeobecnosti zaväzuje vnútroštátny súd, ktorý konštatoval v rámci preskúmania ex offo nekalú povahu zmluvnej podmienky, informovať účastníkov konania v spore a vyzvať ich, aby sa k tomu kontradiktórne vyjadrili spôsobom, ktorý na tento účel stanovujú vnútroštátne procesnoprávne predpisy.

Sťažovateľka na základe argumentácie uvedenej v sťažnostiach navrhuje, aby ústavný súd o nich rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu a tiež porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu a krajského súdu v napadnutých konaniach a ich napadnutými uzneseniami, zrušil uznesenia okresného súdu a krajského súdu a veci vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Domáha sa aj priznania finančného zadosťučinenia, ako aj úhrady trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc,

návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

V zmysle § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31 a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na rovnaký obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 11177/2013, Rvp 11178/2013, Rvp 11179/2013, Rvp 11180/2013, Rvp 11229/2013 a sp. zn. Rvp 14894/2013 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností, ako aj vzhľadom na totožnosť v osobe sťažovateľky, okresného súdu a krajského súdu rozhodol ústavný súd o spojení sťažností na spoločné konanie tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu a k namietanému porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu a krajského súdu v napadnutých konaniach a napadnutými uzneseniami

Ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach podrobne analyzoval dôvody zjavnej neopodstatnenosti sťažností sťažovateľky a plne stotožňuje s dôvodmi, ktoré v nich uviedol (napr. sp. zn. III. ÚS 242/2011 z 31. mája 2011, sp. zn. II. ÚS 473/2011 z 20. októbra 2011, sp. zn. II. ÚS 303/2011 z 24. augusta 2012, sp. zn. III. ÚS 397/2011 z 27. septembra 2011, sp. zn. I. ÚS 227/2012 zo 16. mája 2012, I. ÚS 382/2012 z 22. augusta 2012, sp. zn. I. ÚS 409/2012 z 22. augusta 2012 a sp. zn. III. ÚS 7/2013 z 15. januára 2013), pri akceptovaní právnych záverov rozhodnutí všeobecných súdov o neprípustnosti resp. zastavení exekúcie, pretože rozhodcovský rozsudok a tiež notárska zápisnica, ako to bolo v týchto prípadoch, na podklade ktorých boli exekúcie vedené (resp. navrhnuté), neboli z rôznych dôvodov spôsobilým exekučným titulom na vedenie exekúcie.

Takisto ústavný súd viackrát jasne odpovedal na námietky sťažovateľky k údajne nezákonnému postupu okresného súdu a krajského súdu o zastavení exekučného konania, ktorý predtým nerozhodol, resp. zamietol jej návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) OSP z dôvodu potreby podania žiadosti Súdnemu dvoru na rozhodnutie o predbežnej otázke podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (pozri napr. rozhodnutia č. k. IV. ÚS 299/2012-16 zo 7. júna 2012, ako aj č. k. III. ÚS 7/2013-17 z 15. januára 2013).

Na uvedenom nemení nič ani argumentácia sťažovateľky o porušení práva na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces zaručeného čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a z neho vyplývajúcej zásady kontradiktórnosti konania tým, že konajúce súdy pred rozhodnutím o posúdení zmluvnej podmienky (rozhodcovskej doložky) ako nekalej, nedal účastníkom konania príležitosť vyjadriť sa k týmto dôvodom, tak ako to sťažovateľka odvodzuje z rozsudku Súdneho dvora vo veci Banif Plus Bank Zrt proti Csaba Cipani a spol. sp. zn. C-472/11 z 21. februára 2013. Ústavný súd v tejto súvislosti predovšetkým pripomína, že sťažovateľka mala možnosť sa oboznámiť s dôvodmi zastavenia exekučného konania a neprípustnosti exekúcie z už uvádzaných dôvodov z uznesení okresného súdu, proti ktorým aj podala odvolania, v ktorých sa k týmto dôvodom vyjadřila. Obdobne aj povinní z exekúcie, ktorí majú v zmluvnom vzťahu so sťažovateľkou postavenie spotrebiteľov, mali po doručení uznesení prvostupňového súdu možnosť vyjadriť

sa (prípadne podať odvolanie proti uzneseniu okresného súdu) v tom smere, že si neprajú, aby bolo v ich prípadoch vylúčené uplatnenie nekalej zmluvnej podmienky. Sťažovateľkou uplatnenými argumentmi sa krajský súd v napadnutých uzneseniach náležite zaoberal a vyložil svoje závery, pre ktoré vzhliadol uznesenia okresného súdu ako vecne správne.

Pre ústavnú udržateľnosť napadnutého postupu a uznesenia postačuje, aby bola zásada kontradiktórnosti dodržaná v konaní ako celku (v posudzovanom prípade v konaní na oboch stupňoch). Presadzovanie názoru, že na každom jednom stupni súdnictva musí byť uvedená zásada dodržaná bez výnimky, by podľa názoru ústavného súdu odvolaciemu súdu v zásade prisúdilo len funkciu akéhosi kasačného orgánu bez reálnej možnosti konvalidovať prípadné procesné nedostatky vlastným postupom. Na základe uvedeného preto ústavný súd dospel k záveru, že postupom krajského súdu a jeho uzneseniami bol v daných veciach princíp kontradiktórnosti súdneho konania, ktorý je obsahom práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty, dodržaný, čím k porušeniu označených práv dôjsť nemohlo.

Prihliadajúc na zásady procesnej hospodárnosti preto ústavný súd tieto sťažnosti odmietol z rovnakých dôvodov bez odôvodnenia (posledná veta § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. augusta 2013